

ΤΑ ΕΛΛΗΝΙΣΤΙΚΑ ΒΑΣΙΛΕΙΑ

Η ΜΕΤΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ ΕΠΟΧΗ

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ

Ο Αλέξανδρος πέθανε το 323 π.Χ. και δεν άφησε νόμιμο και ικανό διάδοχο. Έτσι εκδηλώθηκαν αμέσως **εξεγέρσεις** στον **ΕΛΛΑΔΙΚΟ ΧΩΡΟ** και **συγκρούσεις** για τη διαδοχή στην **ΑΝΑΤΟΛΗ**. Σε αυτές, που ονομάστηκαν «**συγκρούσεις των διαδόχων**» οι στρατηγοί του Μ. Αλεξάνδρου πολεμούσαν μεταξύ τους περίπου 20 χρόνια, μέχρι που η **αυτοκρατορία** χωρίστηκε το 301 π.Χ. οριστικά σε 4 επιμέρους **βασίλεια**.

ΤΑ ΚΡΑΤΗ ΤΩΝ ΔΙΑΔΟΧΩΝ

Το 301 π.Χ. δόθηκε στην Ιψό της Φρυγίας η τελική μάχη μεταξύ των διαδόχων και έτσι δημιουργήθηκαν 4 βασίλεια:

- το βασίλειο της Αιγύπτου (Πτολεμαίος)
- το βασίλειο της Συρίας (Σέλευκος)
- το βασίλειο της Θράκης (Λυσίμαχος)
- το βασίλειο της Μακεδονίας (Κάσσανδρος)

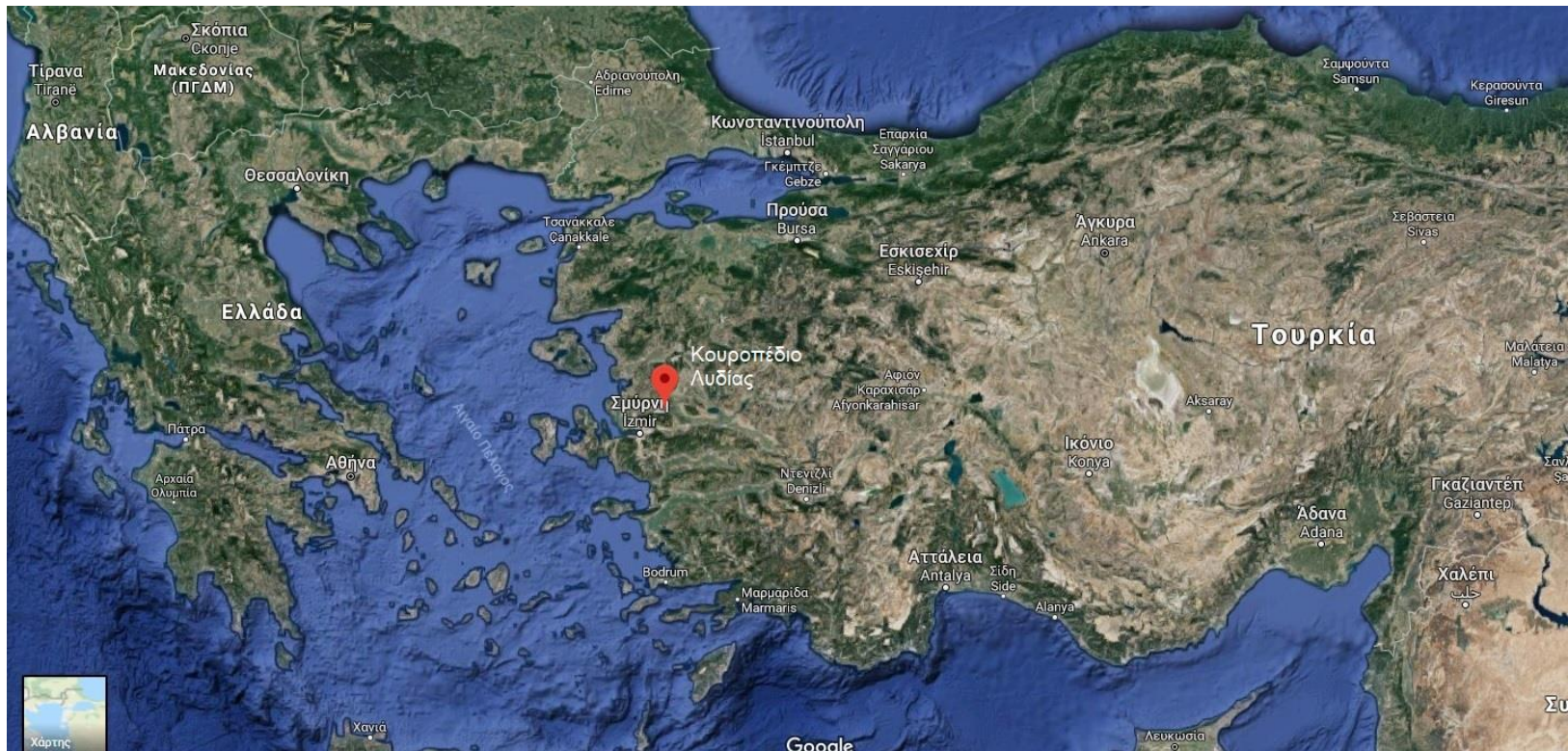

Η αρχαία Ιψός βρίσκεται κοντά στο σημερινό Αφίον Καραχισάρ της Τουρκίας

Τα βασίλεια των διαδόχων μετά το 301 π.Χ.

Οι συγκρούσεις συνεχίστηκαν μεταξύ του **Σέλευκου** και του **Λυσίμαχου**. Μετά τη μάχη στο Κουροπέδιο της Λυδίας (281 π.Χ.) και τον θάνατο του **Λυσίμαχου**, τα εδάφη μοιράστηκαν μεταξύ των βασιλείων της Συρίας και της Μακεδονίας.

Αργότερα δημιουργήθηκε στη Μικρά Ασία ένα νέο βασίλειο με επίκεντρο την Πέργαμο.

Πηγή εικόνας: <https://www.mixanitouxronou.gr/pergamos-i-archoelliniki-poli-tis-mikras-asias-pou-dimiourgise-tin-pergamini-gia-na-antagonisti-ton-papiro-ton-egiption-pos-i-germani-exagorasan-tous-othomanous-ke-meteferan-olo-to-vomo-tou-dia-st/>

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Ο στρατηγός του Μεγάλου Αλεξάνδρου **Πτολεμαίος** ανέλαβε τη διακυβέρνηση της Αιγύπτου μετά τον θάνατο του μεγάλου στρατηλάτη. Καθίδρυσε την δυναστεία των Πτολεμαίων, η οποία κυβέρνησε την Αίγυπτο για περίπου 300 χρόνια. Η τελευταία βασίλισσα της Αιγύπτου ήταν η **Κλεοπάτρα**.

Αριστερά: προτομή του Πτολεμαίου Α΄ του Σωτήρα
Εκτίθεται στο μουσείο του Λούβρου στο Παρίσι.

Δεξιά: Προτομή της Κλεοπάτρας Ζ΄ Φιλοπάτωρ
Εκτίθεται στο μουσείο Antikensammlung του Βερολίνου

Πηγή εικόνας Πτολεμαίου: https://de.wikipedia.org/wiki/Ptolemaios_I.

Πηγή εικόνας Κλεοπάτρας: https://de.wikipedia.org/wiki/Kleopatra_VII.

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Η **οργάνωση** και η **διοίκηση** του **κράτους** παρέμεινε στα πρότυπα των **φαραώ**. Το κράτος της Αιγύπτου είχε ομοιογενή πληθυσμό και σταθερά σύνορα. Δεν διέτρεχε κάποιον κίνδυνο.

Ο **τρόπος ζωής** όμως στην Αίγυπτο έγινε πλέον **ελληνικός**: σε όλες τις πόλεις ανεγέρθηκαν **γυμνάσια** και **παλαίστρες**, στα οποία δεν γυμνάζονταν μόνο οι Έλληνες αλλά και οι Αιγύπτιοι.

----- Diadochen -----

- Reich des Kassandros
- Reich des Lysimachos
- Reich des Ptolemaios
- Reich des Seleukos
- Epirus
- Andere -----
- Reich von Karthago
- Römisches Reich
- Griechische Kolonien

0 km 500

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

Το βασίλειο της Αιγύπτου αναπτύχθηκε πολύ από τη δυναστεία των Πτολεμαίων κυρίως λόγω της **Αλεξάνδρειας** και του λιμανιού της.

Η χώρα ήταν γνωστή για τα υαλικά και τα αλάβαστρα της και είχε το μονοπώλιο της παραγωγής του παπύρου. Επίσης, η **Αίγυπτος** ήταν ο μεγαλύτερος εξαγωγέας σιταριού της εποχής.

ΑΡΧΑΙΑ ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΑ ΔΟΧΕΙΑ ΑΠΟ ΑΛΑΒΑΣΤΡΟ

ΑΡΧΑΙΕΣ ΑΙΓΥΠΤΙΑΚΕΣ ΦΙΑΛΕΣ ΑΠΟ ΓΥΑΛΙ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑ

Ιδρύθηκε από τον Μ. Αλέξανδρο (331 π.Χ.) και εξελίχθηκε γρήγορα σε εμπορικό, οικονομικό και πολιτιστικό κέντρο. Η ανάπτυξή της οφείλεται κυρίως στο **λιμάνι** της, το οποίο προστατευόταν από ένα μικρό νησάκι, πάνω στο οποίο κατασκευάστηκε ένα από τα 7 θαύματα του αρχαίου κόσμου:

Ο φάρος της Αλεξάνδρειας

Ο ΦΑΡΟΣ ΤΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

Καλλιτεχνική απεικόνιση

Πηγή εικόνας: <https://www.ancient.eu/image/7615/lighthouse-of-alexandria-artists-impression/>

Cleopatra's Alexandria

Founded by Alexander the Great in 331 B.C., this Mediterranean city became the world's most magnificent center of trade, culture, and learning under the Ptolemies. Ruins of the ancient buildings now lie under the sea and beneath modern construction. This re-creation shows what the city may have looked like during Cleopatra's reign, when a multicultural mix of perhaps 325,000 people made it their home.

Isis sculpture from Taposiris Magna

Taposiris Magna temple complex

Taposiris Magna
The search for the tomb of Cleopatra and Mark Antony extends to the temple ruins of this town connected to gods Isis and Osiris.

Lake Mareotis
Linked by canals to the Nile and Mediterranean, this lake—vital to shipping in Cleopatra's day, when Egypt supplied much of Rome's grain—is now much smaller.

Royal quarter
Scholars can only estimate the extent of this district, which held the pharaoh's palaces and the city's famed library and academy.

Port
Royal harbor

Timonium (Mark Antony's dwelling)
Antirrhodos Island
Palace
Sanctuary of Isis

Pharos lighthouse
One of the wonders of the ancient world, the lighthouse, built in the third century B.C., may have stood more than 300 feet tall.

Pharos Island

The Heptastadium was a causeway, a harbor breakwater, and an aqueduct bringing water to Pharos Island.

Ancient accounts describe the city's grand east-west boulevard as a hundred feet wide.

Shifting shore
Earthquakes, rising seas, sinking land, and new construction have dramatically reshaped the ancient coast and harbors shown here.

Western Harbor

North

FERNANDO L. BAPTISTA AND AMANDA HOBBS, NGM STAFF
ART: JAMIE JONES, NGM MAPS
SOURCES: EUROPEAN INSTITUTE OF UNDERWATER ARCHAEOLOGY (EUA); EDYTT'S SUBMERGED TREASURES: THE ANCIENT CITY OF ALEXANDRIA; ASAH SHAMBLIN AND TOPPAI PRINTING; JUDITH MCKENZIE, THE ARCHITECTURE OF ALEXANDRIA AND EGYPT; DUANE W. ROLLER, OHIO STATE UNIVERSITY

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΤΗΡΙΑ

Πολλοί άνθρωποι ήρθαν στην **Αίγυπτο** λόγω της ανάπτυξης του εμπορίου, κυρίως από την **Ελλάδα**, με αποτέλεσμα να αναπτυχθούν οι τέχνες και οι επιστήμες.

Στην Αλεξάνδρεια ξεχώριζαν:

- το Μουσείο
- η Βιβλιοθήκη

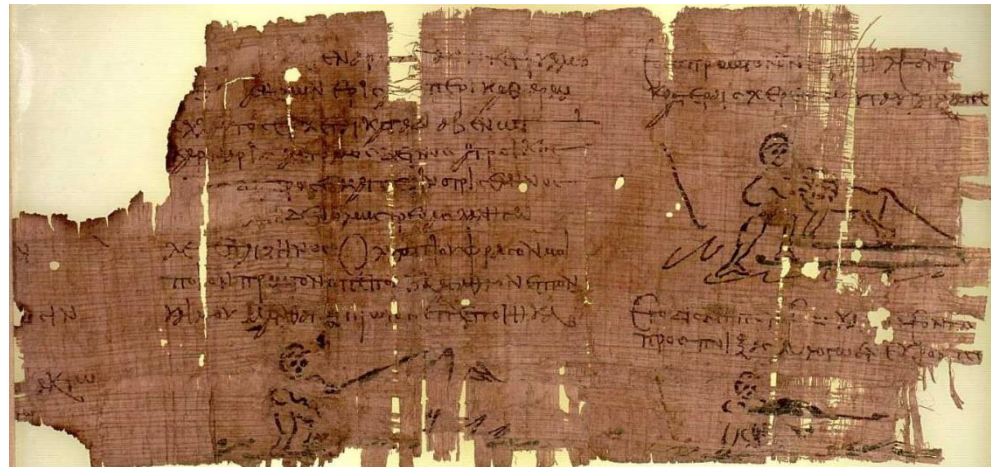
ΜΟΥΣΕΙΟ

Το Μουσείο ήταν αφιερωμένο στις Μούσες, όπου συγκεντρώνονταν πνευματικοί άνθρωποι. Είχε ζωολογικό και βοτανικό κήπο και χώρους αστρονομικής μελέτης.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Η βιβλιοθήκη ήταν χώρος εργασίας των **γραμματικών**, οι οποίοι κατέγραφαν και σχολίαζαν κείμενα αρχαίων συγγραφέων. Η ανάπτυξή της οφειλόταν στην εύκολη επεξεργασία του πάπυρου. Υπολογίζεται ότι υπήρχαν περίπου 700.000 χειρόγραφα στην βιβλιοθήκη.

Καλλιτεχνική απεικόνιση της βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας

Πηγή εικόνας: <http://www.hellagen.gr/βιβλιοθήκη-της-αλεξάνδρειας>

Καλλιτεχνική απεικόνιση της βιβλιοθήκης της Αλεξάνδρειας

Πηγή εικόνας: <https://www.maxmag.gr/book/vivliothiki-tis-alexandrias-idrysi-ke-katastrofi-tou-politismikou-fenomenou/>

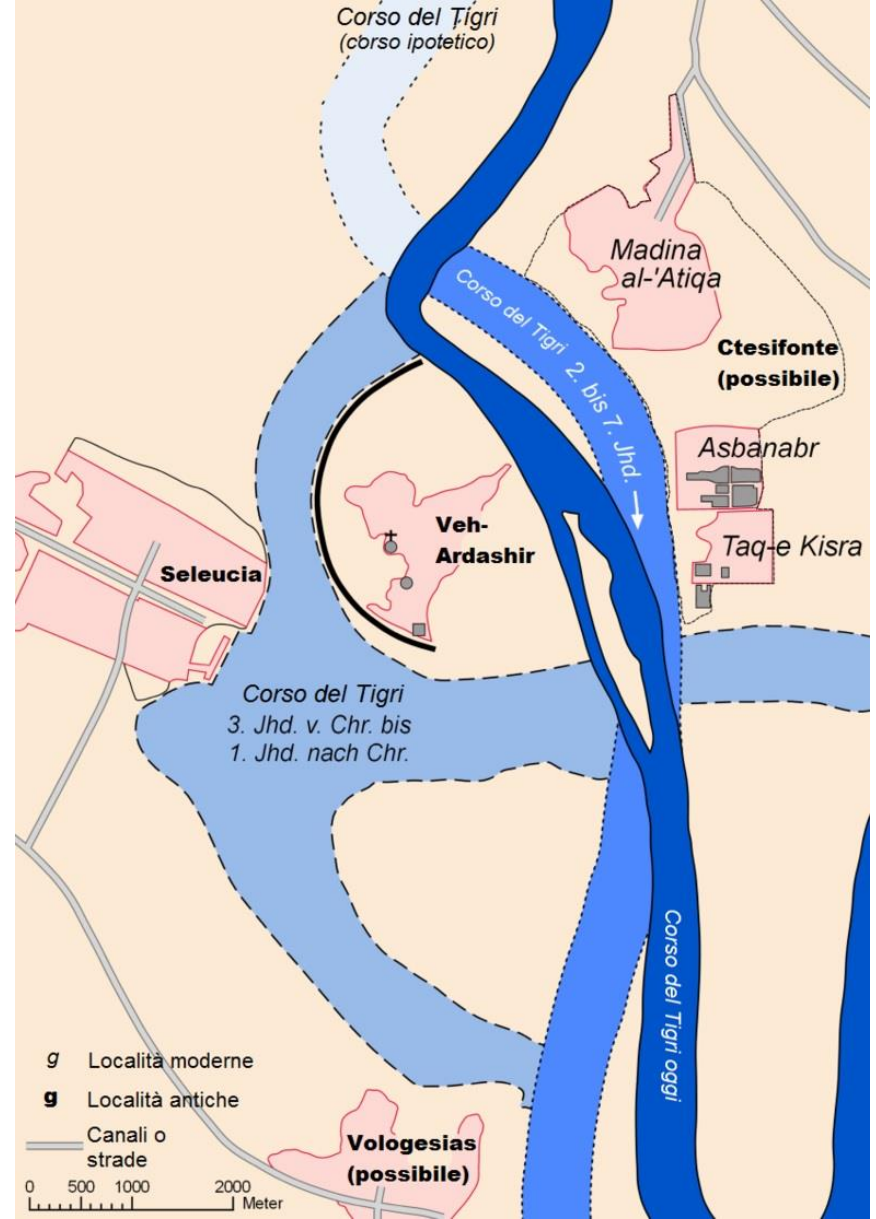
ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΣΥΡΙΑΣ ή ΤΩΝ ΣΕΛΕΥΚΙΔΩΝ

Ιδρύθηκε από τον **Σέλευκο**, στρατηγό του Μ. Αλεξάνδρου, τον ισχυρότερο στρατηγό μετά την μάχη στην Ιψό (301 π.Χ.).

Το κράτος του περιελάμβανε τις περισσότερες επαρχίες του κράτους του Μ. Αλεξάνδρου, ενώ ο πυρήνας του κράτους ήταν η **Συρία**. Αρχικά πρωτεύουσα ήταν η **Σελεύκεια** στον Τίγρη ποταμό. Αργότερα έγινε πρωτεύουσα η **Αντιόχεια**, που εξελίχθηκε σε μεγάλο οικονομικό και πολιτιστικό κέντρο.

Σέλευκος Α΄ Νικάτωρ
Η προτομή εκτίθεται στο
Αρχαιολογικό Μουσείο της
Νάπολης στην Ιταλία

Το βασίλειο των Σελευκιδών:

- δεν είχε σταθερά όρια και σύνορα και η επίσημη γλώσσα της χώρας ήταν η ελληνική
- ήταν η μεγαλύτερη δύναμη της εποχής
- είχε πλούσια οικονομία με βάση τη γεωργία και το εμπόριο που αναπτύχθηκαν από Έλληνες
- διατήρησε τον θεσμό των σατραπειών
- συγκρούστηκε με τους Πτολεμαίους αρχικά και αργότερα με τους Ρωμαίους
- άρχιζε να παρακμάζει τον 2^ο αιώνα π.Χ.

Ψηφιακή αναπαράσταση της Αντιόχειας επί του Ορόντη

ANTIOXEIA → ANTAKYA

Πηγή εικόνας: http://elevation.maplogs.com/poi/antakya_k_kdalyan_antakya_hatay_turkey.161770.html

ANTIOXEIA: TA TEIXH

Πηγή εικόνας: <http://antioch-on-the-orontes.blogspot.com/2012/03/citadel-of-antakya.html>

ΤΟ ΒΑΣΙΛΕΙΟ ΤΗΣ ΠΕΡΓΑΜΟΥ

Η Πέργαμος ήταν η πρωτεύουσα του κράτους των Ατταλιδών στην Μικρά Ασία. Ο **Άτταλος Α'** (241 – 197 π.Χ.) επέκτεινε την εξουσία του σε όλη την Μικρά Ασία. Η Πέργαμος φημιζόταν για:

- τη βιβλιοθήκη της (200.000 χειρόγραφα)
- την ακρόπολή της με τον βωμό της αφιερωμένο στον Δία

ΠΕΡΓΑΜΟΣ

Πηγή εικόνας: <http://www.odigostourkias.com/>

Αναπαράσταση της Περγάμου από τον Friedrich Thierch, 1882

Πηγή εικόνας: <https://en.wikipedia.org/wiki/Pergamon>

Η έλλειψη παπύρου οδήγησε στην ανακάλυψη της «περγαμηνής», ενός υλικού προερχόμενο από το δέρμα κατσίκας.

Αντίγραφο του Sachsenspiegel από το 1385, μίας συλλογής νόμων γραμμένων πάνω σε περγαμηνές, δεμένες σε βιβλίο.

Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΤΟΥ ΕΜΠΟΡΙΟΥ

Με την ίδρυση των νέων κρατών αναπτύχθηκε το εμπόριο και πολλοί έμποροι και τεχνίτες εγκαταστάθηκαν στις νέες πρωτεύουσες. Στη Μεσόγειο υπήρχε ζήτηση για

- μπαχαρικά
- βαμβάκι
- μαργαριτάρια
- πολύτιμοι λίθοι

Η καθημερινή επαφή των **Ελλήνων** με τους **γηγενείς λαούς** εξομάλυνε τις διαφορές στη θρησκεία, τα έθιμα και κυρίως στη **γλώσσα**.

Η ΚΟΙΝΗ ΕΛΛΗΝΙΚΗ

Σε όλη την **Ανατολή** κυριάρχησε η **ελληνική γλώσσα** και εξελίχθηκε στην **κοινή ελληνική**, που προήλθε από τη συγχώνευση των ελληνικών διαλέκτων με βάση την **αττική** διάλεκτο.

Τα ελληνιστικά βασίλεια δέχθηκαν ένα μεγάλο μεταναστευτικό ρεύμα από την **Ελλάδα** και ήταν για πολλά χρόνια **κυψέλες** του ελληνικού πολιτισμού. Βαθμιαία υπέκυψαν στη **Ρώμη**, τη νέα δύναμη που πρόβαλε στη Δύση.

Χρυσό στεφάνι μυρτιάς, Αρχαιολογικό Μουσείο Θεσσαλονίκης
Πηγή εικόνας: [https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gold_myrtle_wreath_\(8724504231\).jpg](https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Gold_myrtle_wreath_(8724504231).jpg)

Κείμενα, συγγραφή, ιστορική έρευνα, εικόνες: Γαρίτατζης Χαράλαμπος (ΠΕ07)
Φιλολογική επιμέλεια: Μαρία Αβερκιάδου (ΠΕ02)